

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Beslut om bildande av naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun, Skåne län

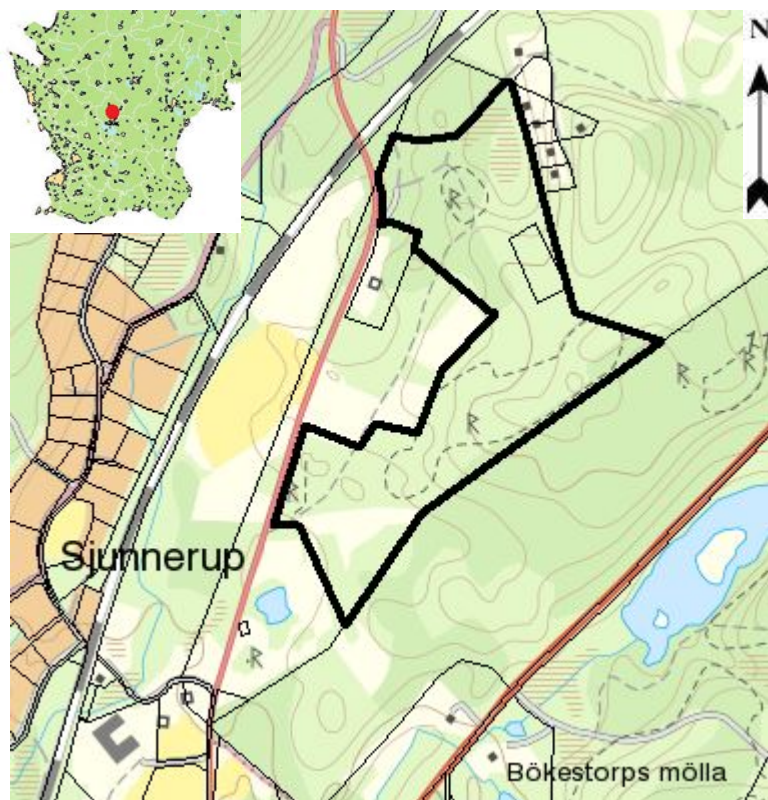
Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 4).

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	E-post och webb	Sociala medier
205 15 Malmö 291 86 Kristianstad	Södergatan 5 Ö Boulevarden 62 A	010-224 10 00 vx	010-224 11 00	102-2847	skane@lansstyrelsen.se www.lansstyrelsen.se/skane	Facebook: lansstyrelsenskane Twitter: @lstskane

Skala 1:10 000

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Sjunnerup
Kommun	Höör
Natura 2000 ID	-
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Sjunnerup S:2 del av Sjunnerup 2:6 och Höörs kommun
Markägare	Samfällt och enskilt
Läge	Cirka 4 km nordöst om Höör
Kartblad	Topografiska kartan: 2D SV Kristianstad
Koordinater	X 411300, Y 6203950 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment och horstområde
Vattenförekomst	-
Inskrivna nyttjanderätter	Uppgifter finns i akten
Gemensamhetsanläggningar	Uppgifter finns i akten
Areal	Cirka 19,2 hektar, varav land cirka 19,2 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla en ädellöv- och lövskog, som är mycket rik på död lövved och som har inslag av tall. Bevara och utveckla en slättermark rik på blommande örter. Bevara, återställa och nyskapa och underlätta etablering för de arter, i synnerhet hotade arter, som är beroende av ädellövskog. Bevara områdets hydrologi. Främja det rörliga friluftslivet, utan att det påverkar områdets natur- och kulturvärden negativt.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellöv- lövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Initialt aktivt öka mängden död och döende lövved,
- Avverka och uttransportera gran,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Bevara områdets kärrmarker och lövsumpskog,
- Bevara och utveckla området slättermark,
- Bevara och utveckla, där förutsättningar finns, områdets rika fältskikt,

- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Inså eller plantera för området lämpliga slättergynnade växter.
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Bevara områdets hydrologi,
- Undvika markskador,
- Förbjuda utfodring av vilt,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom fortsatt underhåll av tex. leder och rastplatser,

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, rensa, dika, fylla ut, eller annan markberedning,
2. uppföra byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. plantera eller så buskar och träd,
4. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
5. åstadkomma körskador i ädellöv- eller lövskogsbestånd,
6. uttransportera lövved,
7. stödutfodra jaktbart vilt,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. röjning, gallring, fällning, avverkning av gran, ringbarkning, sådd eller plantering av träd, enligt bilaga 2,
4. slåtter eller bete av mark, enligt bilaga 2,
5. borttagande av främmande arter,
6. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i reservatet,
7. utförande av åtgärder, av mindre karaktär, för arter som är knutna till områdets ädellöv- och lövskogsbiotoper,
8. uppsättning av holkar och boplattform för rovfågel,
9. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
10. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. ställa upp husvagn, husbil eller motsvarande på angöringsplats mellan kl 00.00 – 06.00,
3. gräva upp eller på annat sätt skada växter (inklusive mossor), lavar eller vedlevande svampar,

4. medföra hund eller annat sällskapsdjur som ej hålls i fysiskt koppel,
5. göra upp eld annat än i av förvaltaren iordningställda eldstäder,
6. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

7. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker.

Slutligen är det förbjudet att utan förvaltarens tillstånd

8. sätta upp tavla, skylt, snitsel, affisch eller därmed jämförlig anordning,
9. utplacera främmande föremål.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-10.

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för:

- normalt underhåll av befintliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar, leder, rastplatser etc).
- drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar, master och anläggningar tillhörande staten, kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbete, som kan påverka mark- eller vegetation, ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.
- A4 och A5 gäller ej markägarens slutavverkning före år 2022-12-31 av befintliga avdelningar med granskog, där markägaren äger rätten till virket, enligt bilaga 3.
- C3 gäller ej för insamling av enstaka beläggsexemplar under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna eller att arten är klassad som rödlistad samt att inrapportering sker av fyndet till Artportalen.
- C4 och C8 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.
- C7 gäller ej håvning, handplockning eller annan selektiv metod, som inte förstör djurets livsmiljö, med efterföljande återutsättning inom

naturreservatet. Enstaka exemplar får samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fållor inte används samt att arten rapportera till Artportalen.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Sjunnerup ligger cirka 4 kilometer norr om Höör. Berggrunden utgörs främst av gnejs med inslag av diabas i nordvästlig-sydöstlig riktning. Jordarten utgörs främst av morän. Ett mindre parti utgörs av isälvsmaterial från förekomsten Höör-Sandåkra. I området har det tidigare bedrivits lertäkt- och torvtäktsverksamhet.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Sjunnerup ingick på 1860-talet i det stora fäladslandskap som tidigare bredde ut sig norr om Höör. De gamla bokarna i området härstammar från denna tiden. Redan år 1910 klassades område som skogsmark och har varit skogsbevuxet därefter. Under åren 1873-88 bedrevs ett tegelbruk i naturreservatets norra del, med rester av byggnader och täktområden. I området finns även större områden med fornlämnningar och en hålväg.

Biologiska bevarandevärden

Skogen består till stora delar av en äldre blandad lövskog, bestående av bok, ek, björk, asp, fågelbär, tall och hassel. Inslaget av bok är högt och ibland dominerande. Skogen har inte påverkats av skogsbruk de senaste 40-50 åren. Död ved förekommer i någorlunda omfattning. Det finns ett fåtal synnerligen gamla utmarksbokar i området. I området finns en lämplig slåtteryta bevuxen med bl.a. åkervädd, johannesört och gulmåra. Detta område har stor betydelse för nektarberöende skalbaggar och fjärilar samt som jaktområde för fladdermöss.

Friluftsliv och tillgänglighet

I dagsläget förekommer enstaka besök till den gamla tegelbruksverksamheten. Naturreservatet är lättåtkomligt och skåneleden går delvis igenom naturreservatet.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna naturreservatet har höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Det föreslagna naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § MB Friluftsliv:** Området omfattas av riksintresse för friluftslivet (Frostavallen med omgivningar).
- **Skogsstrategin:** Området ingår i värdetrakten Centrala Skånes basaltberg.
- **Skogsstyrelsens utpekanden:** I området finns tre små sumpskogar med en areal på ca 1 ha vardera.
- **Fornlämningar:** I området finns fornlämningar i form av hålväg, stensättningar, fossil åkermark och en tegelbrukslämning.
- **Närliggande naturreservat:** Sjunnerup ligger i västra delen av ett kluster med ädellövskogsreservat norr om Höör; Södra Hultarp, Allarpsbjär, Hallaröd, Dagstorpssjön, Ekastiga och Ullstorp. Sjunnerup utgör en viktig step-stone i riktning mot naturreservaten Hjällen, Prästabonnaskogen och Linderödsåsens nordsluttning.

- **Skåneleden:** Går delvis igenom naturreservatet.
- **Hotade arter:** Spillkråka (NT), mindre hackspett (NT) och kungsfågel (VU).

Sjunnerup utgör framförallt en viktig step-stone mellan olika ädellövskogsreservat. Antalet hotade arter bedöms öka över tid allt eftersom skogen bli äldre.

Ett permanent skydd av Sjunnerup som naturreservat medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt- och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter bör området avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 5) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C-föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats av markägarna till Sjunnerup 2:6. Länsstyrelsen har upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Intrångersättning har utgått till markägarna till Sjunnerup 2:6 år 2018.

Ärendet har remitterats. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 5.

Angöring till området bör ske via befintlig väg i norra delen av området, där del av den gamla vägen över järnvägen bör kunna användas som parkeringsplats. Eftersom Naturvårdsverket inte är markägare får denna fråga lösas först efter naturreservatet har trätt i laga kraft.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen finns bilagt till detta beslut, se bilaga 4.

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 7.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, enhetschef enheten för samhällsplanering Kajsa Palo, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning

2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerade undantag från föreskrifter
4. Skötselplan
5. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

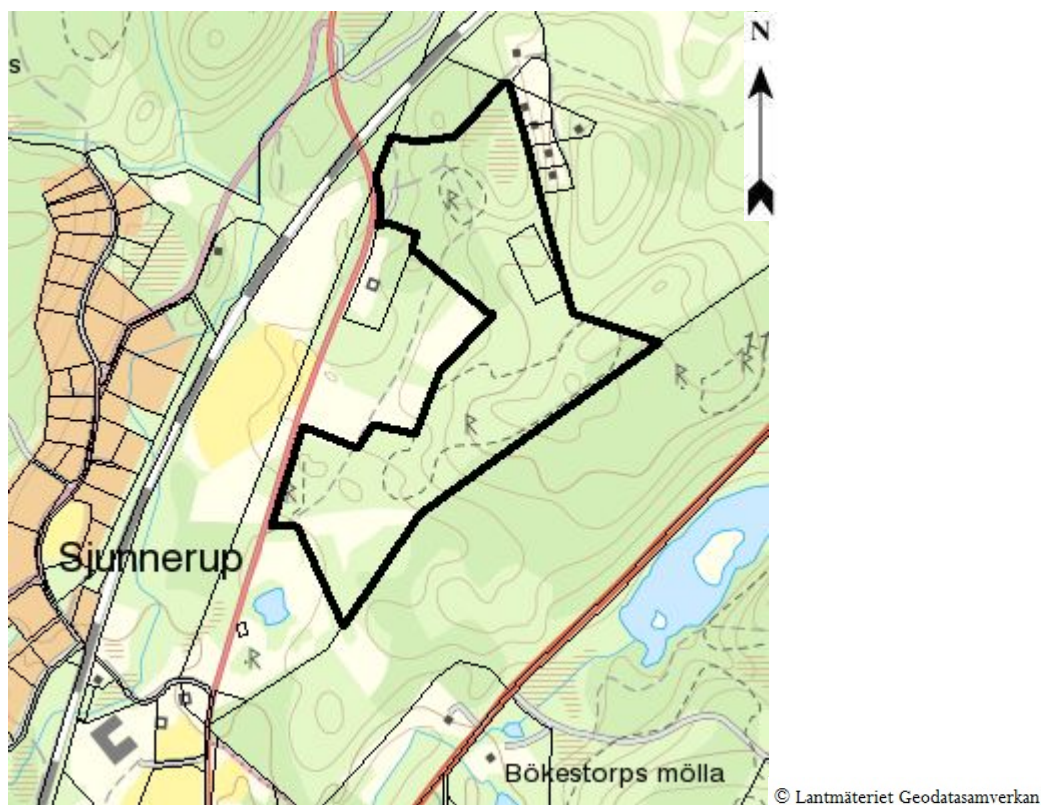
För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

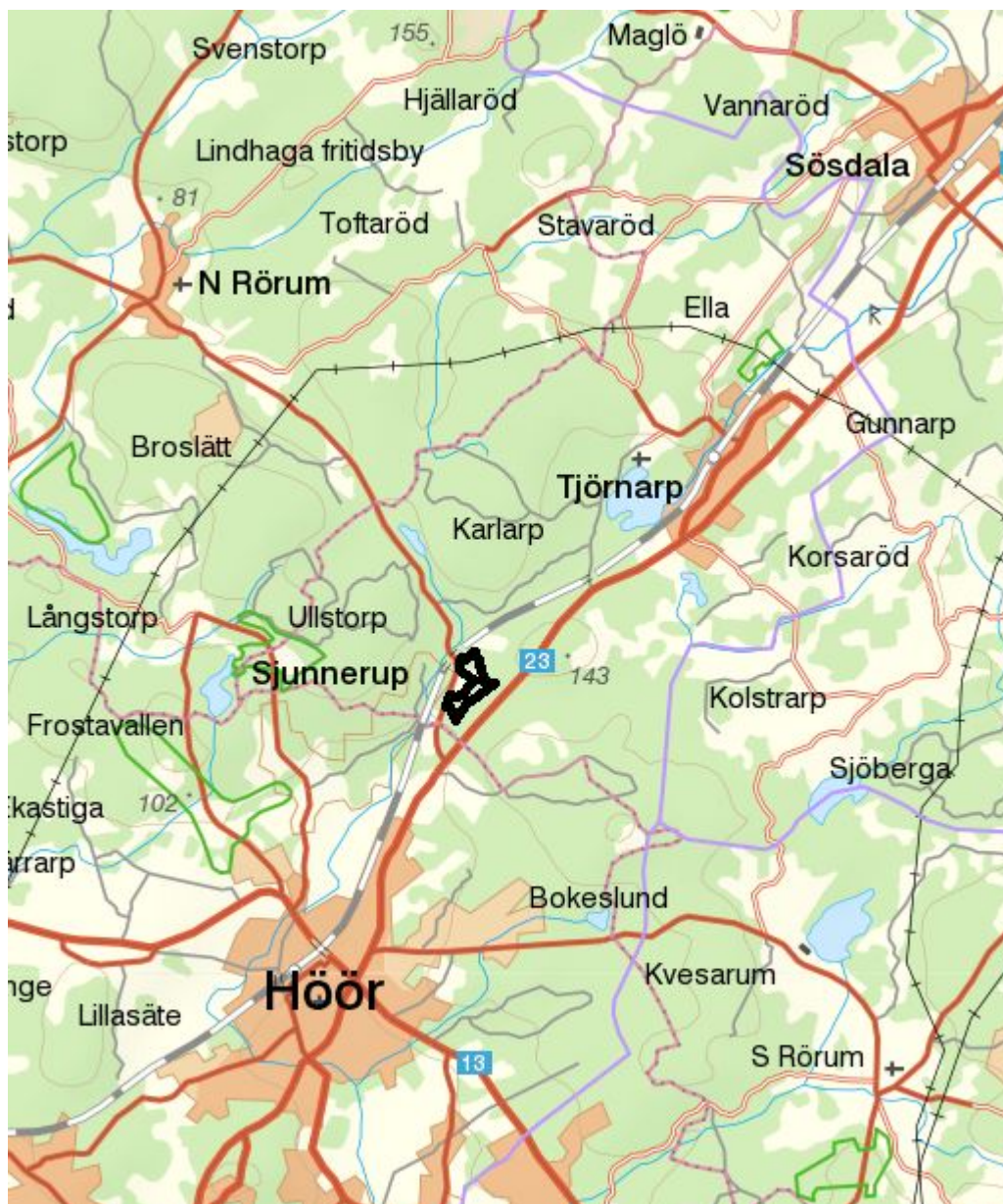
Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 31 januari 2019 om bildande av naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan.
Skala 1:10 000.

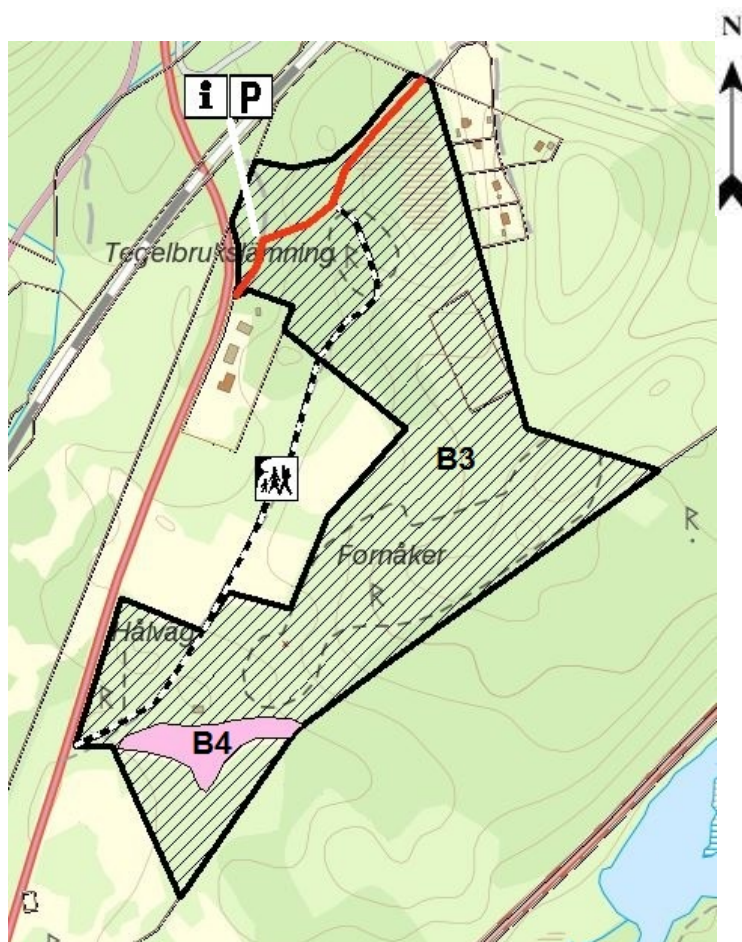
Översiktskarta med en svart ring markering kring naturreservatet.
Skala cirka 1:100 000

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Tillhör beslut den 31 januari 2019 om bildande av naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun.

Område B3 gäller föreskrift B3

Kontaktperson

Miljöavdelningen

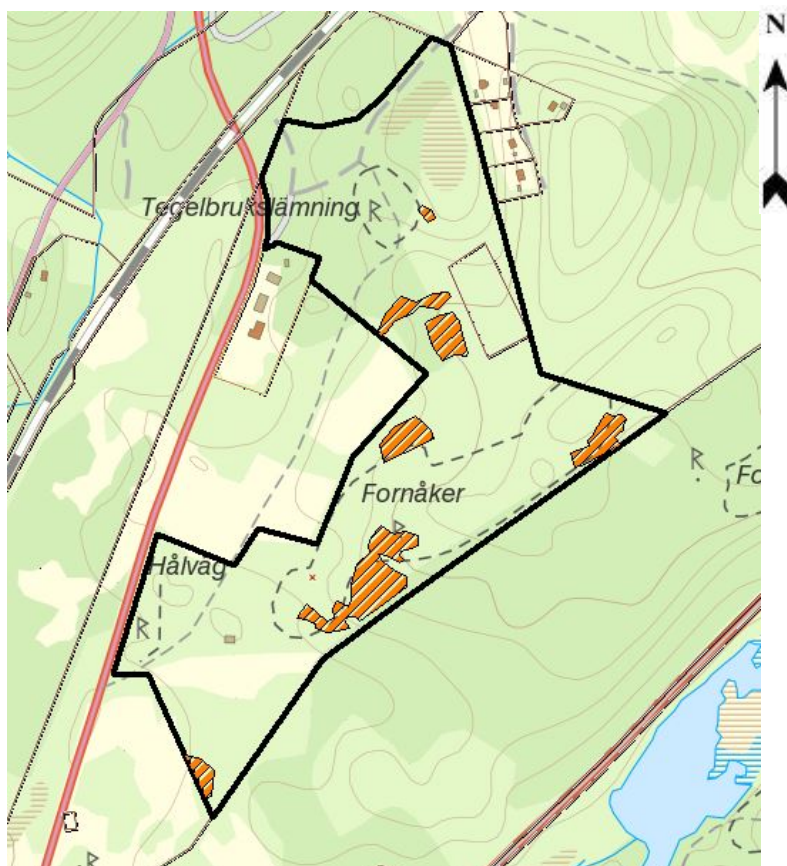
Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 3. Karta med markerade områden gällande undantag från föreskrift A4 och A5

Tillhör beslut den 31 januari 2019 om bildande av naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun.

Markägaren äger rätt att innan år 2022-12-31 inom orangerastrerade områden avverka och uttransportera granskog. Markägaren äger rätten till virket.

Bilaga 4. Skötselplan för naturreservatet Sjunnerup

Tillhör beslut den 31 januari 2019 om bildande av naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
1.1 Syftet med naturreservatet	4
2. ALLMÄN BESKRIVNING OCH BEVARANDEVÄRDEN	4
2.1.1 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria.....	4
2.2 Områdets bevarandevärden	7
2.2.1 Geovetenskapliga bevarandevärden	7
2.2.2 Biologiska bevarandevärden.....	7
2.2.3 Kulturhistoriska bevarandevärden.....	7
2.2.4 Intressen förfriluftslivet	8
3. PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	8
3.1 Bevarandemål	8
3.2 Generella åtgärder	8
3.3 Skötselområden	8
4 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDENA.....	9
4.1 Skötselområde Blandlövs-kog som kommer övergå till naturskogsliknade ädellövs-kog, cirka 14,3 hektar.....	9
4.1.1 Beskrivning.....	9
4.1.2 Bevarandemål	10
4.1.3 Restaureringsåtgärder	10
4.1.4 Skötselåtgärder	10
4.2 Skötselområde Ädellövs-kog restaurering, cirka 1,4 hektar.....	11
4.2.1 Beskrivning.....	11
4.2.2 Bevarandemål	11
4.2.3 Restaureringsåtgärder	11
4.3 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 2,8 hektar.....	12
4.3.1 Beskrivning.....	12
4.3.2 Bevarandemål	12
4.3.3 Skötselåtgärder	12
4.4 Skötselområde Slättermark, cirka 0,7 hektar varav restaureringsmark cirka 0,7 hektar.....	12
4.4.1 Beskrivning.....	12
4.4.2 Bevarandemål	13
4.4.3 Restaureringsåtgärder	13
4.4.4 Skötselåtgärder	13
5 FRILUFTSLIV	14
5.1 Allmän inledning	14
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	16
5.3 Information	14
5.4 Parkering.....	14
5.5 Vandringsleder	14
5.6 Rastplats.....	14
6 KONSEKVENSER AV KLIMATFÖRÄNDRINGEN	14
7 JAKT OCH FISKE.....	15
8 TILLSYN	15
9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	15
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	15
9.2 Dokumentation av skötselåtgärder	15

9.3 Uppföljning av kostnader	15
10 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	15
11 KOSTNADER OCH FINANSIERING	16
11.1 Ekonomisk utredning	16
11.2 Finansiering av förvaltningen.....	16
12 PRIORITERING AV ÅTGÄRDER OCH KOSTNADSANSVAR	16
13 RÖDLISTADE ARTER ENLIGT ARTDATABANKEN 2015.....	18
14 KÄLLOR	18
14.1 Litteratur	18
14.2 Kartor	19

BILAGOR

A. Skötselområden

B. Mål och anläggningar

1. Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl. a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1.1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla en ädellöv- och lövskog, som är mycket rik på död lövved och som har inslag av tall. Bevara och utveckla en slåttermark rik på blommande örter. Bevara, återställa och nyskapa och underlätta etablering för de arter, i synnerhet hotade arter, som är beroende av ädellövskog. Bevara områdets hydrologi. Främja det rörliga friluftslivet, utan att det påverkar områdets natur- och kulturvärden negativt.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellöv- lövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Initialt aktivt öka mängden död och döende lövved,
- Avverka och uttransportera gran,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Bevara områdets kärrmarker och lövsumpskog,
- Bevara och utveckla området slåttermark,
- Bevara och utveckla, där förutsättningar finns, områdets rika fältskikt,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Inså eller plantera för området lämpliga slåttergynnade växter.
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Bevara områdets hydrologi,
- Undvika markskador,
- Förbjuda utfodring av vilt,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom fortsatt underhåll av tex. leder och rastplatser,

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

2.1 Allmän beskrivning och bevarandevärden

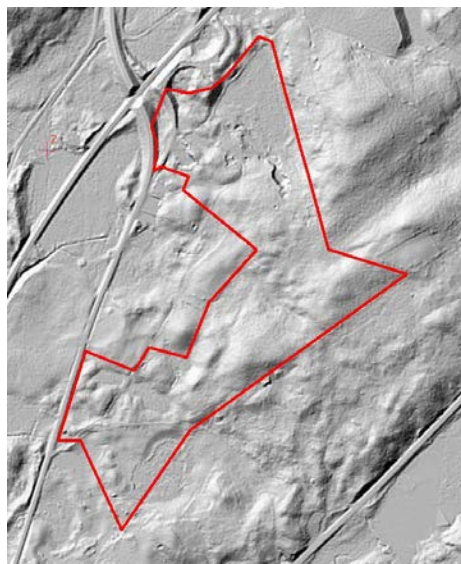
Allmän beskrivning och bevarandevärden återfinns i själva beslutet om bildande av naturreservatet.

2.1.1 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

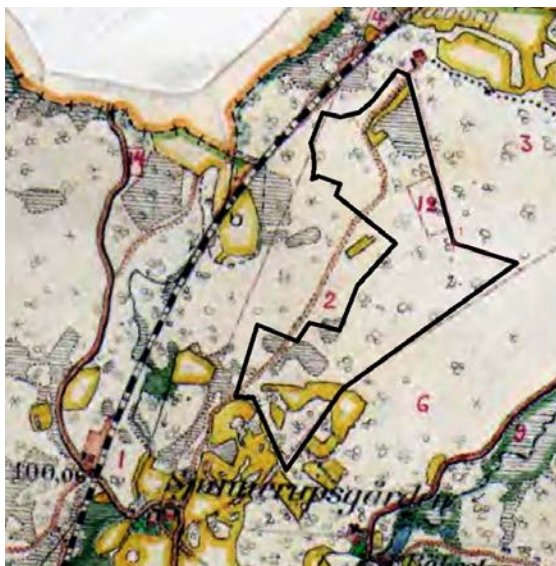
Sjunnerup ingick på 1860-talet i det stora fäladslandskap som bredde ut sig norr om Höör. De gamla bokarna i området härstammar från denna tiden. Redan år 1910 klassades område som skogsmark och har varit skogsbevuxet därefter. Under åren 1873-88 bedrevs ett tegelbruk i naturreservatets norra del, med rester av byggnader och täktområden. I området finns även större områden med fornåkrar och en halv väg.

Generalstabskartan från år 1865. Området är angivet som trädöst vid denna tidpunkt, likväl fanns sannolikt träd där.

Höjdskuggningsmodell

Häradsekonomiska kartan från 1910. Merparten av marken är angivet som skogsmark
I norr och söder finns mindre åkrar (gula områden) och fuktsvackor (rastrerade områden).

Flygbild från år 1947. Hela området är stadd i igenväxning, men fortfarande är det rätt glest mellan trädkronorna.
Notera den gamla vägens dragning med järnvägsövergång.

Ortofoto från år 2016. Trädsiktet har slutit sig i området. Några enstaka grupper med gran finns. Vägen har fått en ny dragning över järnvägen.

2.2 Områdets bevarandevärden

2.2.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden utgörs främst av gnejs med inslag av diabas i nordvästlig-sydöstlig riktning. Jordarten utgörs främst av morän. Ett mindre parti utgörs av isälvsmaterial från förekomsten Höör-Sandåkra. I området har det tidigare bedrivits lertäkt- och torvtäktverksamhet.

2.2.2 Biologiska bevarandevärden

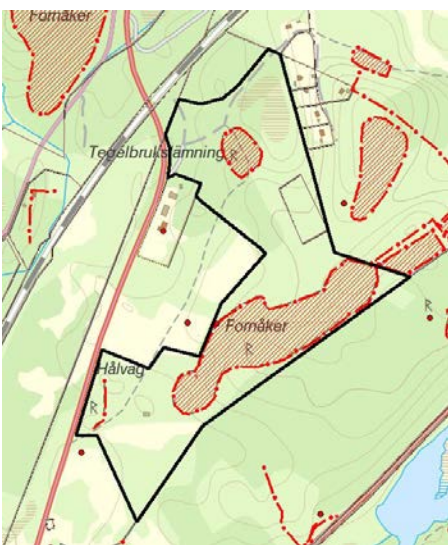
Skogen består till stora delar av en äldre blandädellövskog, bestående av bok, ek, björk, asp, fågelbär, tall och hassel. Inslaget av bok är högt och ibland dominerande. Skogen har inte påverkats av skogsbruk de senaste 40-50 åren. Död ved förekommer i någorlunda omfattning. Det finns ett fåtal synnerligen gamla utmarksbokar i området. I området finns en lämplig slåtteryta bevuxen med bl.a. åkervädd, johannesört och gulmåra. Detta område har stor betydelse för nektarberonde skalbaggar och fjärilar samt som jaktområde för fladdermöss.

Utmarksbokar

2.2.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Under åren 1873-88 bedrevs ett tegelbruk i naturreservatets norra del, med rester av byggnader och täktområden. I området finns även större områden med fornåkrar och en hålväg. Gamla utmarksbokar utgör ett levande minne av den tidigare fäladsmarken i området.

Fornlämningarna i området

2.2.4 Intressen för friluftslivet

I dagsläget förekommer enstaka besök till den gamla tegelbruksverksamheten. Naturreservatet är lättåtkomligt och skåneleden går delvis igenom naturreservatet.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Bevarandemålen är angivna för respektive skötselområde nedan:

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt-, svamp- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan förnyra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

3.2 Generella åtgärder

- Successiv omföring av granområden till flerskiktad ädellövskog som är rik på grova träd och död ved i bl.a. form av stående träd, högstubbar och lågor.
- Successiv gallring genom ringbarkning eller fällning av bok i syfte att gynna andra ädla lövträd än bok och för att skapa en flerskiktad ädellövskog som är rik på grova träd och död ved bl.a. i form av stående träd, högstubbar och lågor, både solbelysta och skuggade. Höga grova solbelysta högstubbar har bäst förutsättning för att hysa flest rödlistade arter. Skapa röthål.
- Tillse att det kommer upp undertryckta, senvuxna träd i synnerhet bokar, vilka hyser många hotade lavar.
- Plantering av ek, lönn, lind och avenbok, kräver troligen inhängning mot vilt, alternativt får planteringen ske i fällda trädkronor.
- Skapa blommande gläntor med ex slån och hagtorn.
- Slåtter av örtrik mark.
- Underhåll av parkeringsplats.

3.3 Skötselområden

Naturreservatet består av 4 stycken skötselområden.

- Blandlövskog som kommer övergå till naturskogsliknande ädellövskog, cirka 14,3 hektar
- Ädellövskog restaurering cirka 1,4 hektar
- Lövsumpskog, cirka 2,8 hektar
- Slåttermark, cirka 0,7 hektar varav restaureringsmark cirka 0,7 hektar

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Blandlövskog som kommer övergå till naturskogsliknande ädellövskog, cirka 14,3 hektar

4.1.1 Beskrivning: Sammanhängande lövskogsområde, främst bestående av bok med partier eller inslag av enstaka ek, björk, tall, avenbok, fågelbär, asp, lind, rönn och gran. Trädens ålder ligger kring 100 år. Vissa utmarksbokar och någon enstaka lind är troligen uppemot 200 år gamla. Det är ovanligt att trädslagsblandningen är så pass god som den är i Sjunnerup. Vidare har här inte bedrivits något aktivt skogsbruk de senaste 40-50 åren, vilket medfört att området är på god väg mot ett naturskogsliknande tillstånd. I området finns ännu så länge begränsade mängder död ved i form av högstubbar och lågor (främst av bok). Mängden död ved kommer öka över tid. Skogen är fortfarande för ung för att hotade lavar och mossor ska ha hunnit etablera sig. Däremot utgör området redan en viktig stepstone för hotade fåglar och insekter. Fågellivet utgörs av bl.a. av bofink, grönsångare, stenknäck, trädkrypare, spillkråka (NT), mindre hackspett (NT) och kungsfågel (VU). Skogsduva har hörts ropa i skogen, men osäkert om den häckar, men där finns miljöer som är ypperliga för den. Fältskiktet är till stora delar boklövstäckt, med inslag av harsyra, vitsippa, liljekonvalj, storrams, gulplister och lundslok. I norra delarna finns lämningar efter en tidigare lertäktsverksamhet (bränning, torvlada och älter). Med tiden kommer området, om det inte utsätts för storm, att övergå till en ädellövskog, som kommer att domineras av bok. En lövträdsartsblandning är eftersträvaransvärd. Eftersom trädslagsblandning och åldersfördelning är god i dagsläget kan upptagande av luckor (några 100 kvm) för att få upp en ny trädgeneration sannolikt vänta 30-40 år och troligen är det inte behovligt ens då. I dagsläget är det svårt att peka ut något lämpligt framtida luckområde.

Merparten av skogen är kring 100 år gammal

Flerskiktad ädellövskogspart med död ved

Insprängda hasselpartier i lövskogen

Bukettformad bok

Rester av den förmodade brännugnen

4.1.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad naturskogsliknande ädellövskog bestående av främst bok med inslag av ek, tall, avenbok, fågelbär och hassel.
- Antalet grova träd bör långsiktigt vara kring 20 träd per hektar.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha.
- Gran och sykomorlönnska ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag där Skåneleden går.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.
- Kulturlämningarna bränning, torvlada och ältgropar bör hållas fri från trädinväxt.

Bevarandemålet är ej uppnått, pga åldersfördelning samt bristen på död ved.

4.1.3 Restaureringsåtgärder:

- Skapa mer död och döende ved genom ringbarkning eller fällning av cirka 1-3 främst bokar /hektar och år som konkurrerar med ek, tall, fågelbär och avenbok. Inga träd med hotade lavar, eller senvuxna träd bör fällas.
- Successiv ringbarkning av fröspridda granar, med hänsyn tagen till risk för barkborreangrepp. Vid Skåneledens angöring till området i norra delen växer några riktigt grova granar, dessa bör få stå kvar.
- Uppsättning av minst 5 holkar för skogsduva och i anslutning till slättermarken en kattuggleholk.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske.

4.1.4 Skötselåtgärder:

- Eftersom bok bryts ner på cirka 20 år krävs kontinuerligt skapande av död ved tills den naturliga dynamiken har påbörjats.
- Kontinuerlig röjning av uppkommande granar.
- Tillse att uppsatta holkar uppfyller sitt syfte.

4.2 Skötselområde Ädellövskog restaurering, cirka 1,4 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Områden som på sikt ska övergå till det framtida skötselområdet naturskogsliknande ädellövskog. I området finns sex mindre 30-50 åriga granplanteringar och en tidigare inäga som idag ligger ohävdad. En lada med tillhörande föremål har tillförts skötselområdet. Markägaren ansvarar för denna byggnad och därtill hörande föremål. Målsättningen ska vara att antingen får byggnaden renoveras och nyttjas för sitt ändamål eller rivas.

4.2.2 Bevarandemål:

- Det samma som för ädellövskog.

Bevarandemålet bedöms vara uppnått om cirka 150 år.

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Markägaren avverkar och saluför granen före år 2022-12-31.
- Med start den 1 januari 2023 får förvaltaren avverka granplanteringarna (med ev rotnetto till markägaren).
- Skogsmaskiner får ej skada kulturlämningar, ex röjningsrösen. Markskador i övrigt ska begränsas så långt möjligt.
- Aktiv inplantering av ek, tall, fågelbär, lind, lönn och hassel ske. Vilket sannolikt kommer att behöva inhägnad från vilt.
- Återkommande röjning av framförallt uppkommande bok för att gynna planterade träd, asp och rönn.

Granplanteringar i området

Lada som kommer att användas i
jordbruksverksamheten X6203657, Y411090

Lastbilsvrak bredvid ladan som tidigare kört för Skånska
Brunnsbörningsbolaget Höör, var borttaget 2018-12-19.

4.3 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 2,8 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Tre områden. Det största området ligger i den norra delen av naturreservatet och utgörs av knappt 40 årig lövsumpskog som domineras av klibbal, björk, salix och brakved. Området utgörs delvis av ett tidigare täktområde av torv som användes till bränsle för tegelbruksverksamheten. Torven användes som bränsle då området var tämligen trädlöst. Området är idag blött och svärgenomträngligt. Mattor av vitmossa med ormbunkar dominerar fältskiktet. I södra delen av naturreservatet finns två mindre lövsumpskogsområden, som domineras av björk och al, med ett uppslag av yngre gran.

Det finns inget känt dikningsföretag inom naturreservatet.

Lövsumpskogen

4.3.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad lövsumpskog bestående av främst klibbal med inslag av björk, salix och brakved.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt.

4.3.3 Skötselåtgärder:

- Lövsumpskogen lämnas i princip för friutveckling, med undantag av röjning, ringbarkning av gran och andra eventuellt främmande inväxande trädslag.

4.4 Skötselområde Slåttermark, cirka 0,7 hektar varav restaureringsmark cirka 0,7 hektar

4.4.1 Beskrivning

Ett mindre område som brukades som åker på 1910-talet och troligen fram till 1950-60 talet. För att därefter användas för vallskörd fram till cirka 2005, baserat på de uppväxande trädens ålder. Idag ligger området ohävdad och gräset är tjockt. Marken är frisk till fuktig i söder. Floran utgörs bl.a. av rölleka, vitmåra, gulmåra, johannesört och fältvädd. En mindre gran dunge, 7-8 stycken meterhöga plantor står centralt i området. Mot norr finns välutvecklade bryn som är värdefull för insekter och fågel. Området har en stor betydelse för nektarsökande arter och fladdermöss. Högst biologisk

mångfald skulle uppnås om området används för vallskörd så sent som möjligt för att även senflygande fjärilar ska kunna finna nektar. Ett mindre grundare dike går i områdets södra del i riktning mot lövsumpskogen. Målsättningen ska vara att detta dike inte ska underhållas utan hellre läggas igen.

Vybild mot öster år 2018

4.4.2 Bevarandemål

Öppen gräsbevuxen yta med ett stort inslag av blommande örter, som åkervädd, johannesört och gulmåra. Slåtterytan ska vara omgiven av ett fullskiktat bryn, i synnerhet brynet med solinstrålning från söder.

4.4.3 Restaureringsåtgärder

- Borttröjning av ute i slåtterytan uppväxande träd och buskar.
- Borttröjning av träd som växer upp i brynet och utsläcker detta.
- Vårbränning får ske för att reducera förna.
- Utläggning av hö från andra friska marker får ske. Även inplantering av ängsväxter med skånsk härkomst får ske. Lämpliga arter skulle kunna vara höskallra, mindre blåklocka, getvämpling och väddklint. Ursprunget ska dokumenteras.

4.4.4 Skötselåtgärder

- Årlig slåtter med maskin, med start tidigast 1 september. Höet ska samlas in och transporteras bort från naturreservatet. Om det skulle visa sig att slåtter ej går att få till får området instänglas och betas med nöt/eller häst, ej får. Betesdjuren får släppas på först den 1 augusti och beta fram till den 1 december, detta för att gynna så lång blomning som möjligt. Om området instänglas ska det ske med ekstolpar, helst brända i rotändan för lång livstid. Stättor in i området ska finnas.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Skåneleden går delvis igenom området. I anslutning till vägen finns en informationsskylt om tegelbruket. Det är i dagsläget okänt vem som ansvarar för underhållet av skylten. Det är i alla fall inte Hembygdsföreningen.

Informationsskylt

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

5.3 Information

Informationstavla om naturreservatet bör sättas upp vid informationstavlan om tegelbruket.

5.4 Parkering

Den gamla asfalterade vägen över järnvägen ligger kvar i området. Det bör eftersträvas i första hand att kunna använda den för parkering av två bilar. Fråga om väg får lösas först efter naturreservatet har trätt i laga kraft då Naturvårdsverket inte är markägare i området.

5.5 Vandringsleder

Skåneleden går delvis genom området.

5.6 Rastplats

Sjunnerup är inte prioriterat ur besöksanläggningssynpunkt. Det finns dock en möjlighet att uppföra anläggningar och anordningar för besökare och vandrare längs skåneleden. Ljudvolymen från förbipasserande tåg medför dock att området inte lämpar sig för övernattning.

6 Konsekvenser av klimatförändringarna

Den prognostiserade ökade nederbördsmängden (15 %) framförallt vintertid, kan komma att gynna utvecklingen sumpskogen i området. De befarade torrare somrarna kan dock motverka denna utveckling. Borskogen kan komma att gynnas genom ett varmare klimat, men träd och fältskikt kan likväl drabbas av omfattande torkskador med artförsvinnande som följd. Ett varmare klimat kommer

att gynna spridning av invasiva arter till naturreservatet som slår ut den inhemska florán, faunan och fungan.

7 Jakt

Föreskrift finns mot förbud att stödutfodra jaktbart vilt. Bakgrunden till denna föreskrift är att motverka utläggning av foder för att kunna hålla onormalt höga viltstammar som även kan påverka angränsade marker och ökad näringstillförsel vid foderutläggning samt att fältskiktet kan ta stor skada vid onormalt höga viltstammar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Tillse att det inte förekommer invasiva träd- och buskarter inom naturreservatet.

Följa upp bevarandemålen.

Tillse att ledmarkeringen är tydlig och att leder är framkomliga.

En gång per år:

Att naturreservatsskyltarna är hela och rena samt aktuella.

Tillse att eventuella anläggningar uppfyller sitt syfte.

Tillse att skräp inte har dumpats vid parkeringsplatsen.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skyltar.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

Iordningsställd och underhåll av anläggningar.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskyltar inkl. skyltställ (1 styck),
- genomförande av skötselområdenas mål,
- uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder,
- uppföljning av främst skalbaggar utveckling i området,
- markering av led,
- slätter, tills eventuell arrendator har kontrakterats.
- tillsyn av naturreservatet.

Markägaren ansvarar för (ev. bekostar):

- slutavverkning före år 2022-12-31 av befintliga avdelningar med granskog, där markägaren äger rätten till virket.

Region Skåne är ledhuvudman. Stiftelsen Skånska Landskap ansvarar för förvaltningen av leden på uppdrag av Region Skåne och det är ledansvariga i respektive kommun som ansvarar föra all praktisk hantering utmed leden.

- Skåneleden

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter till annan part.

12 Prioritering av åtgärder och kostnadsansvar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel	Avverka granbestånden	Före 31 december 2022	Ädellövskog restaurering	Markägaren	1	med start den 1 januari 2023 får länsstyrelsen avverka kvarvarande granar, ev rotnetto till markägaren
	Skapa död ved	Snarast	Ädellövskog	Förvaltaren	1	Åtgärderna görs motor-manuellt,

						inga skogsmaskiner
	Röjning av gran	Löpande	Hela området	Förvaltaren	2	Motor-Manuellt
	Hålla brännung och ältgropar fria från träd och buskinväxt	Löpande		Förvaltaren	3	
	Plantering av olika lövträd	Efter granplanterin garna avverkats	Ädellövskog – restaurering	Förvaltaren	1	Kan behöva inhägnas mot betande djur
	Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar	När lämpliga livsmiljöer uppkommit	Blandlövskog som ska övergå till ädellövskog	Förvaltaren	3	
	Slåtter	Årligen med start 1 september	Slåttermark	Förvaltaren/arrendator	2	Ingen kris, men angeläget på 5 års sikt, då en 1:a
	Insädd/plantering av arter som lever på en frisk slåttermark	Vid behov	Slåttermark	Förvaltaren	3	Ursprung ska dokumenteras
	Uppsättning och underhåll av holkar skogsduva/fladdermus/kattuggla och boplattformar för rovfågel		Blandlövskog som ska övergå till ädellövskog	Förvaltaren	2	
	uppföljning av bevarandemålen	Vart 10 år	Hela området	Länsstyrelsen	3	
Anläggningar	Uppsättning och underhåll av informationsskylt	Snarast, sedan löpande	Bilaga A	Förvaltaren	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	

13 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2015

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Art

Kategori

Lavar:

Stiftklotterlav	<i>Opegrapha vermicellifera</i>	NT
Bokvårtlav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT
Bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT

Fåglar:

Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	VU
Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT
Nötkråka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	NT
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT

Några övriga arter av intresse:

Lundslok	<i>Melica uniflora</i>
Myskmadra	<i>Galium odoratum</i>

Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:

Art	kod	förekomstform
Röd glada, <i>Milvus milvus</i>	(A074)	födosökande
Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i> (A236)		födosökande (vintertid)

14 Källor

14.1 Litteratur

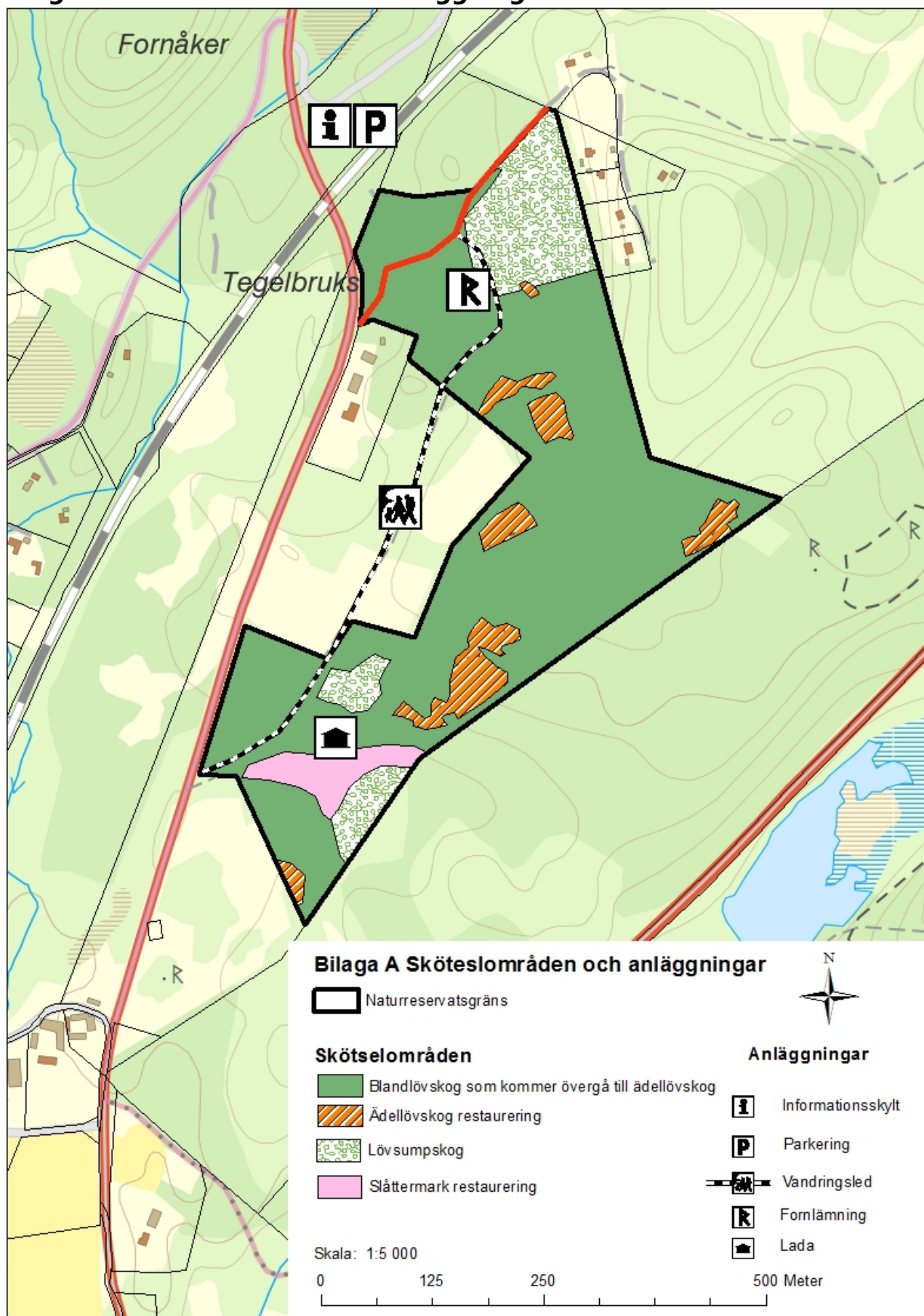
- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2006:14
- Fakta skog 1, 2008, SLU, Gunnar Isacson, Jörg Brunet
- Fakta skog 12, 2008 SLU, Örjan Fritz
- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län

- Värdeutlåtande januari 2017, Värderingsbyrån
- Höörs kommuns bilddatabas, beskrivning av Sjunnerups tegelbruk

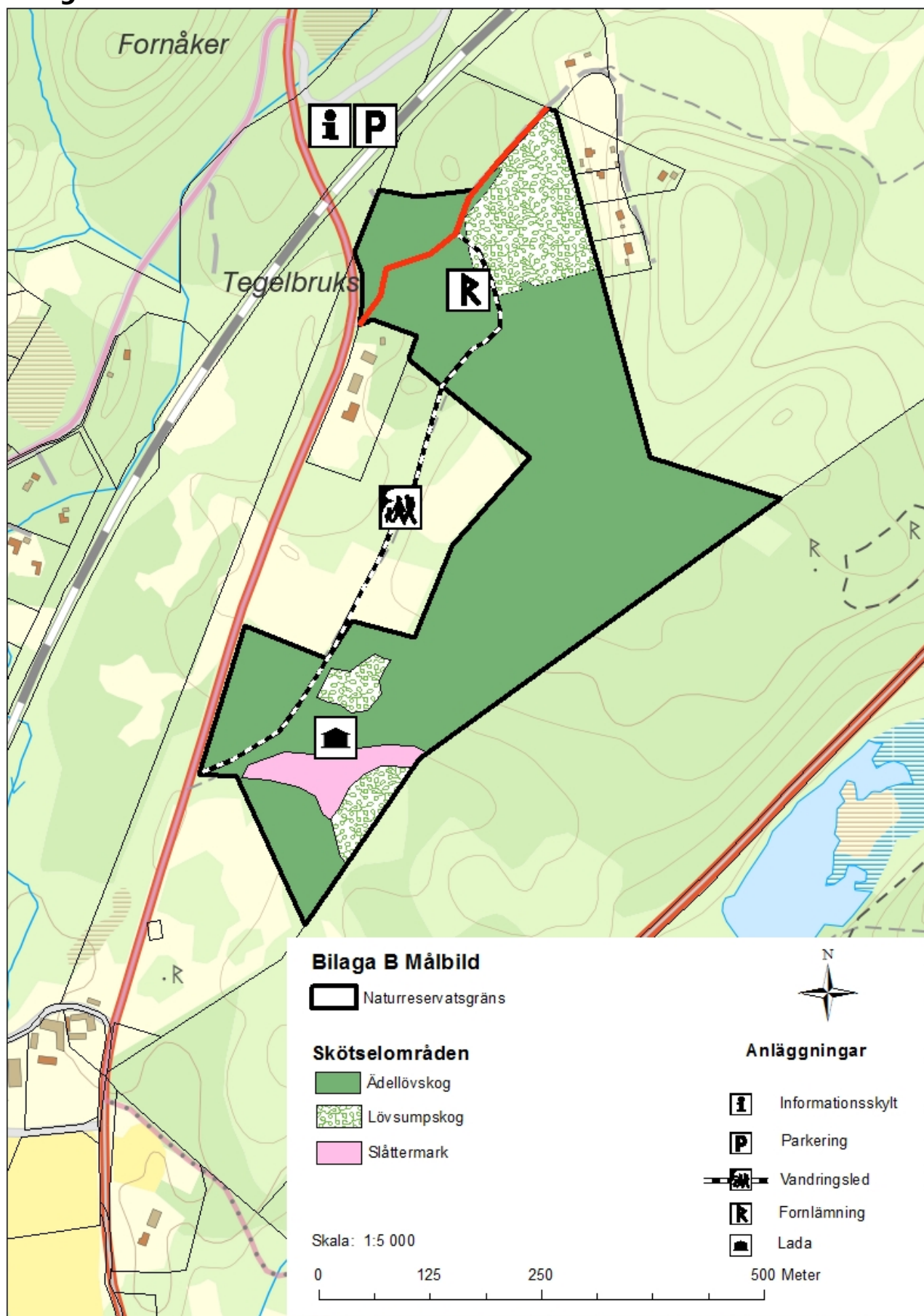
14.2 Kartor

- Generalstabskartan, Lund J243-5-1, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Häradsekonomiska kartan, 1926-34, S.Rörm J112-1-21, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Flygbild från 1947, Lunds universitet
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga A Skötselområden och anläggningar

Bilaga B Målbild

Naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun utgör ett blandlövskogsområde som till stora delar har varit opåverkat från skogsbruk de senaste 40-50 åren. Området utgör en viktig stepstone mellan olika ädellövskogsreservat. Antalet hotade arter bedöms öka över tid allt eftersom skogen bli äldre.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Höörs kommun: ser positivt på att ännu ett naturreservat som skyddar höga naturvärden bildas i Höör. Delar av området är upptaget i Naturvårdsprogram 2012 för Höörs kommun (område nr 37, Sjunnerup). Området berörs delvis av naturområdet Frostavallen som i Översiktsplan för Höörs kommun utpekas som strategiskt betydelsefullt. Området är inte detaljplanelagt.

SGU: Avstår från att yttra sig i ärendet.

E.ON Energidistribution AB: Konstaterar att området inte berör vårt koncessionsområde för elnät och tar därmed inte ställning till planförslaget.

Lunds botaniska förening: Är positivt inställd till bildandet av naturreservatet Sjunnerup i Höörs kommun. Området har höga värden idag och kommer att kunna få ännu högre värden när området får garanterat skydd. Jag har tagit del av skötselplanen för reservatet och jag tycker den är bra skriven med vettiga åtgärder för att nå de uppsatta målen. Föreningen har inga övriga synpunkter angående beslutet eller skötselplanen.

Frosta Härads Hembygdsförening

Frosta Härads Hembygdsförening: har inget att erinra mot att det bildas ett naturreservat för Sjunnerup S:2 och Sjunnerup 2:6 i Höörs kommun. Området är dock inte intressant bara ur biologisk mångfald-synvinkel med sin slätteräng, döda träd-delar och ca 100-åriga bokträd, utan kanske än mer ur kulturhistorisk synvinkel. De rester av fornlämnar, jordkällare samt den lertäkt och tegelbruk som funnits där finns ju kvar med tydliga spår. Det känns mycket angeläget att stengården och små rester av gammal bebyggelse som finns inte går förlorade genom att lövträd etablerar sig i dem (många småträd är redan på gång),eftersom de inom nästa 100-årsperiod kommer att nästan fullständigt spoliera dessa kulturhistoriska

värden. I skötselplanen framgår inte att man tänker sköta dessa, endast slåtterängen lyfts fram, vilken i sig är viktig. Men i syftena borde även fornåkrarna kunna lyftas fram, åtminstone i något tydligt exempel, där nu medelålders gran växer. Det skulle varit roligt att se en sådan uppharvad och gärna utnyttjad med sådd. Skötselplanen borde heller inte vara obligat på punkten att inte ta bort några lövträd; det är nödvändigt att hålla borta lövet från alla stensättningarna om dessa fornminnen skall bevaras, inte bara tegelbruket och torvlanden. Död ved finns redan i sådan mängd att det faktiskt kan bli för mycket. För några hundra år sedan var skogsbete betydligt mera framträdande och det skapade mer ljus i lövskogarna, inte helt mörklagt som det blir i en tät bokskog på sommaren. Varje vedpinne tillvaratogs dessutom och öppna fäladsmarker blev resultatet, av vilka det idag inte finns mycket kvar alls. Vi känner oss också lite frågande till inplantering av vanliga trädslag (rönn och asp). Ska de klara sig, som de primärträd de är, behövs större gläntor tas upp. Vi vill slutligen gärna rekommendera att området blir tydligt tillgängligt med markerad stig, eftersom de kulturhistoriska värdena måste kunna vara lättare tillgängliga än idag. Dessutom bra om hela förslaget språk-granskas, eftersom det finns ett antal småfel." Det är mycket ovanligt med så många och tydliga rester av fornåkrar, troliga jordkällare och så den djupa lertakten med resterna av grunden till tegelbruket. Det är det främst dessa kulturhistoriska värden som är intressanta. Det verkar ha funnits en rätt stor bebyggelse här tidigare. Visst behövs lite mer skyddad lövskog, men det blir lätt för mycket fokus på död ved och ogenomtränglig skog, ganska onaturlig om man betänker att vi saknar de mängder av kor, får och kanske getter och dessutom stora hjorddjur som också satte sin prägel på naturen för något tusental år sedan och höll uppe gläntor i skogarna. Det nämns "ältor" i texten och "ältgropar" i bevarandemålen och att de ska hållas fria från trädinväxt. Vet ni vad det är? Vi gissar att det är rester av lerbehandling där man "ältat" leran för textillverkning av lersten för byggnation. Dessa synpunkter kanske bidra till att utöka bevarandevärdet av Naturreservatet Sjunnerup.

Länsstyrelsen: Är medveten om de kulturvärden som finns inom naturreservatet och har i möjligaste mån, men med beaktande av att naturreservat enligt Naturvårdsverket, inte får innehålla kulturvärden i syftet, försökt anpassa skötselplanen så att kulturvärdena kan bibehållas genom att träd som växer upp vid brännugn och ältgropar (där leran ältades) röjs bort. I Sjunnerup är lertakten den kulturlämning som är mest särpräglad. Det som ni benämner slåtteräng har tidigare varit åkermark, i skötselplanen benämns den slåttermark. Då naturvärdena kopplade till åkerbruk norr om Höör i icke-sandiga områden inte är höga är det inte ekonomiskt möjligt att harva upp och bruka fornåkrar. I sandiga marker med höga insektsvärden har dock länsstyrelsen gjort detta i andra naturreservat. Länsstyrelsen håller ej med om att det redan finns tillräckligt med död ved i området. Det brukande ni hänvisar till där varje vedpinne togs tillvara, är en av anledningarna till

att vi har en utdöende skuld bland vedlevande arter i dagsläget. Länsstyrelsen kommer genom sin förvaltning att möjliggöra ljusinsläpp i skogen. Rönn och asp kommer inte aktivt att inplanteras utan de ska gynnas vid röjning. Skåneleden som går igenom området passerar lertäkten. I dagsläget finns inga andra planer på ytterligare leder, då allt som anläggs måste underhållas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljö- och energidepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **1 mars 2018**. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).